

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Leitchak, President.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Рок. Домі, на ро-гі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. Ю. Леїчак, голова.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві явно зазначити, що бажав звороту свого рукопису на случай його непоміщення та залучити поштовий стемпель на його пересилку.

НА КОНВЕНЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

Коли пишуться ці рядки, в Детройті з'являється ще конвенція Американської Федерації Праці, на якій відбуваються дивовижні речі. Поки Грін і свої однодумці просяться до детройтської церкви, на конвенції виступає представник британської трейд-юніонної виконавчої ради Джордж Гіке і оповідає про нещасливий в Англії цей більшого генерального страйку, як був в травні цього року.

Кілька слів про самого Гіке. Джордж Гіке, член Генеральної Ради британських трейд-юніонів, бувши ліворісний, що підчас генерального страйку в Трейд-Юніон Конгресу в Борнмаві став по боці трейд-юніонної реакції. В Англії він один з тих, що зрадів майстерську федерацію, що допомагав відкрити генеральний страйк, а на конвенції Американської Федерації Праці він "революціонер". Бо треба ж вам знати, яку реакційну збірничку увів до себе конвенція Американської Федерації Праці в Детройт. Там не тільки Гіке, але представник "Юнг Мен Крисціан Асоційейтс", Шеруд Едді, сною "революційності" переливав президента А.Ф.П. Гріна та його поплічників.

Гіке говорить і дивує Американській Федерації Праці допомогти англійським страйкувальним майнерам. Коли б чули майнери що нову образу, вони уланували б Гікові такій самий "концерт", як Бромлею на конгресі в Борнмаві. Потім оповідає, що в Англії нема виходу з теперішнього положення. Страшний бороди не омигнути. Дві великі сили в Великій Британії готуються до боротьби. Другий генеральний страйк буде страшний, як перший і т. д.

Де була душа Гріна, коли він слухав такі страшний речі? Мандрувала думками по детройтських церквах певно. Та й Гіке же розговорився. Певно хотів залучити американську робітничу аристократію революційністю робітництва в Європі, щоб та й на далі трималася від него подальше.

За Гіком на трибуні другий небезпечний для Гріна й його поплічників, "революціонер", міжнародний секретар "Юнг Мен Крисціан Асоційейтс" для Айр, Шеруд Едді. Він говорить про Радянські Республіки. Радянський уряд є істині найтвіршим в Європі. Ніхто не перешкодить його праці й експериментам. Делегати охоче беруться за нього Едді. Встає Грін і ризнує ситуацію, накликаючи на Радянські Республіки.

Бідний Грін (правильніше — підлий Грін) і бідна його Федерація. Приходиться боротися з "революційними" впливами "Юнг Мен Крисціан Асоційейтс" на Американську Федерацію Праці. Довкола небезпека. Одинока надія на Форда. Може він встановить якийсь терміновий тижня праці вартує пресіж А.Ф.П., яка коли вірити Грінові, "боролася за це від першої своєї конвенції". "Боролася", але кредит дістався таки Фордові, а не Грінові.

Протестантики попи, жидівські рабини й католицькі "далай-лами" в Детройт також створили єдиний фронт проти Американської Федерації Праці. Вони в неділю, 10. жовтня, одностайно по всіх церквах міста поновили політично-економічну пропаганду, звільнюючи, що й робітники й капіталісти мають право організуватися. Тільки чому якраз захопилося робітникам організуватися в Детройт? Хіба ж мало їм світла поза цим містом Форда? Детройт, його церквам, попам, рабинам, "далай-ламам" і капіталістам добре поводить і з "опен шант".

В такі несприятелі положення поставлено Гріна в цьому "опен шант ситі". Пришлось все-таки конвенції ухвалити резолюцію про організацію робітників автомобільної індустрії. Резолюцію ухвалено, але чи буде виконано? Як реакційні трейд-юніонні екаетуни виконують резолюції своїх конвенцій, про це ми був розкарати конвенції Американської Федерації Праці представник британських трейд-юніонів, Гіке — як Генеральна Рада й конгрес в Борнмаві виконали минулорічні резолюції Трейд-Юніонного Конгресу в Скарборо про міжнародну трейд-юніонну єдність та про об'єднання британських трейд-юніонів.

НАСЛІДНИК КАЙЗЕРА РОЗКРАДАЄ ДЕРЖАВНЕ МАЙНО.

Німецька республіка має досить клопоту з кайзерівським чи державним майном. Коли кайзера прогнало з Німеччини, все його майно з палацями й з тим, що у них, перейшло на владність держави. Коли президентом Німеччини вибрано праву руку кайзера, генерала Гіндебургга, тоді заряджено все народне господарство над тій, до кого те майно має належати: до держави чи до кайзера. Пятнадцять мільйонів народу голосувало за тим, щоб майно належало державі, а цю з пів-мільона за тим, щоб кайзерові.

Уряд Гіндебургга рішив, що раз п'ятнадцять мільйонів народу голосувало, щоб майно належало державі, то значить його треба віддати кайзерові. По демократичному.

В одному з минулих чисел "У.Р.В." писали ми, що вже підписано угоду між урядом і кайзером, де йому передається вже величезну кількість майна.

Кайзер живе ще від часу революції — в Голяндії. А його старший син, бувши кронпринц, вернув в Німеччину й там бенкетує в державних, своїх та батькових палацах і розкрадає те добро, яке, як народ сказав, належить до держави.

В Берліні викрито, що цей син кайзера повикрадає з кайзерівських палаців в Берліні дорогішію на величезну суму й розпродав їх берлінським багатим спекулянтам. Прес

са доносить, що викрито вже в спекулянтів того вкраденого вкраденого кронпринцем майна на суму від три до чотири мільйони доларів.

Ось яких бродягам, даржджам, паразитам видає "респу-блканський" уряд народне добро, полите потом і кровю працюючих. Родяве, щоб вони могли далі бенкетувати, провадити ліньве, розкішне й роспусне життя тоді, коли мільйони німецьких робітників, що не мають праці, пухнуть з голоду й холоду. Таке обличчя демократії!

СТАН СТРАЙКУЮЧИХ ДРОВОРУБІВ В ТОНДЕР БЕЙ ДИСТРИКТІ.

Страйк дроворубів в Тондер Бей дистрикті (Порт Артур, Онт.) далі провадиться з великим і непохитим завзяттям з боку робітників, як його описує в "Воркері" секретар "Ломбер Воркерс Індустріал Юніон оф Канада", т. А. Гаутамакі.

Положення робітників-дроворубів до страйку було дуже тяжке. Тим якраз можна пояснити вірцеву солідарність страйкерів. Сезон дроворубів загалом триває 130 днів. Скільки робітники могли заробити за той час? Переїзд в сезоні забрав \$10; рукавиці \$6; взуття \$25; одяг \$35; доктор долар місячно. За все дроворуби платили в кешлах 25 або 30 процент дороще, чим вміст. Коли-ж долари до цього ще харчі, куріння й т. ін., то що міг заробити робітник за цих 130-днів?

Страйковий комітет має тепер багато труднощів, щоб прокормити страйкерів. Найбільшу допомогу дають страйкерам робітничі кооперативні ресторани в Порт Артур, Форт Вільям і Нілтон. Вони годують 600 робітників. Обидві юні — "Ломбер Воркерс Індустріал Юніон оф Канада" та "Індустріал Воркерс оф д'Ворлд" — вишляють ресторонам по 10 центів за кожний поодинокий "міл тикет", а десять центів ресторан борсує. Іншими словами, кооперативи дають 50 процент кредиту. Так вже йде від якогось-часу, а багато страйкерів живуть за власні гроші.

Але фондів вже не вистарчає. Треба знати, що страйк почався на початку сезону, коли робітники не мали грошей. Доколичні фармери жертьвуть бараболі й іншу поживу, а навіть корти дров страйкуючому комітету. Все це забирать кооперативи як готівку за те, що годують страйкерів. Багато фармерських родин примістили в себе страйкерів, годуючи їх дуже дешево, або й цілком безплатно, чи на кредит.

Властители не можуть зрозуміти, чим страйкері живуть. Вони сподівалися, що робітники з голоду піддадуться. Але перерахувалися. Робітники тримався солідарно, всі кепши опустили. Мало того, цей страйк є першим кроком до зорганізуванню робітництва лісової індустрії Онтаріо. Треба лише доласти всіх старань, щоб страйк виграно. Для цього треба дати фінансову допомогу страйкерам. З цієї допомогою повинно поспішити робітничою місто й різних індустрій, а головю ті ділові кепши, які не страйкують, але в інтересі яких цей страйк в першу чергу провадиться. Кожний долар, кожний цент буде великою допомогою страйкерам. А найбільшою допомогою він буде тоді, коли він пожертвований вчасно.

Допомогу посилати на адресу:
 Alf Hautamaki, secretary, Lumber Worker's Industrial Union,
 233 Second Street, Port Arthur, Ont.

МИКОЛА ВОРОНИЙ ПРО РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ.

Відомий український поет старої генерації й театральний діяч Микола Вороний, зляканий соціальною революцією на Україні й разом з петлюрівською еміграцією втік перед "страшними більшовиками" до Галичини.

Там привівся йому еміграційний хліб і він зі страхом і трепетом повернув минулої весни на Радянську Україну. Навіть з упевдженням, як він сам каже, івав він на Україну. А нині читаємо ось у львівському "Новому Часі" уривки з його листа до якогось свого приятеля в Галичині. Цікаві уривки. Подалею їх дослідно за львівським "Новим Часом", націоналістичною газетою з фашистською закраскою. Ось ці уривки:

"Ви, очевидно, хотіли б довідатися дещо про-мої особисті враження, але це законне бажання з огляду на широкі завдання я мігби задовольнити хіба в загальних рисах і до-ривочній формі. Загалом вра-ження позитивних, приємних і цікавих більше ніж негативних чи обскурих. Інформації, що ми черпали з таких газет як "Руль", "За Свободу" і т. п. те-пер показують мені, як грубо тенденційні і в кожному разі односторонні, а не-рідко й явно фальшиві. Безперечно, що жит-тя на теперішній Радянській У-країні незвичайно цікаве, кипи-що творче, повне енергійної і-дентичності і сміливих замірів та планів. Безперечно, що стре-мління до соціальної справедливості тепер більше ніж було колись, а в соціальному буди-вництві кожна активно-творча одиниця завжди може проявити власну ініціативу і в кожно-му разі знайде широке поле для праці і гарного зарібку. Най-більше приємно вражає шале-ній розгін праці на всіх ділян-ках — прямо не пізнаю Укра-їни й України — це якійсь шалений, сказавби, американ-ський гін і головно, що в ши-рокій і пласкій організовано-

сти всього суспільства кожний діяч його є свідомий своїх прав і обов'язків. Це не коли-шня "чиновники" і не пасивні "обивателі", а дійсні громадя-нини. Я їхав з упевдженням і з острахом, спершу був ошезом-лени і боязко оглядався круг себе; та от за пару місяців вже дещо зорієнтувався, перевірив свої враження і скажу по сові-сти, що не тільки не жалую, що вернув сюди, а хіба жалую — чому не зробив цього бодай рік тому назад.

Правда, працюю дуже бага-то, розвиваю максимум енергії, але це мене захоплює і дає мо-ральне й матеріальне задово-лення. Є для чого працювати! Взагалі скажу, що Україна (між іншим так звана "українізація") дійсний факт, що дає певні консеквентні наслідки) так да-же поступила наперед, що по-літична і культурна прірва між нею а Галичиною збільшується в безперервний прогресі. Це мене сильно тривожить, як ме-женто, про котре треба Гали-чині рау-раз нагадувати й кричати. Не подумай, що ви-хваляючи, я роблю це в засліп-ленню і значно перебільшую; змого приїзду минуло вже до-сить часу, щоб я міг тверезими очима розглянутися серед дій-сності. Безперечно, є чимало й негативного, але досконалого життя на світі взагалі бути не може. Радянський уряд з тим негативним бореться енергій-но і в міру можливості видає на суд різні дефекти й вади но-вого побуту. Велике зло — це хулїганство, з котрим, на мою думку, народний суд бореться занадто м'яко, толерантно... Але в цім є певна рачія, щоб не вносити озлоблення рішучи-ми заходами, а прибирати ху-ліганство до рук поволі, в пев-ній консеквентції".

Навівши ці уривки, "Новий Час" додає від себе таку за-мітку:

Друкуємо уривки цього ли-

ста, як цінний інформаційний матеріал для пізнання відносин на Рад. Україні. Сам Вороний працює в Харкові, як завідуючий літературною частиною о-перного треста на Харків, Київ і Одесу. До цього часу пере-клав дві опери на українську мову, а тепер пише кіно сценарій "Захар Беркут" за І. Фран-ком. Крім того є професором музично-драматичного інсти-тута".

Мусимо й від себе дати за-мітку — коли вже не до урив-ків з листа Вороного, то до са-мого "Нового Часу" й його за-мітки.

Каже "Новий Час, що дру-кує уривки цього листа, як цінний інформаційний матері-ал для пізнання відносин на Україні".

І таж сама газета майже в кожному числі передруковує з російських чорносотенних га-зет "Руля" (виходить в Берлі-ні) і "За Свободу" (виходить в Варшаві) різні брехні, про-сто несотверені річі, напади на радянську владу, на україні-зацію, в кожному числі "ви-кликає повстання" на Україні, але більшовиків й радянську

владу "московськими заволо-ками" й т. ін. і нараз ось такі уривки з листа Миколи Воро-ного й то "як цінний інформ-аційний матеріал".

Чи бачив хто десь безхарак-терніших людей, як оті україн-ські націонал-шовіністи? Отак просто плювати собі в піку? Адже-ж Вороний виразно пи-ше, що інформації, що ми чер-пали з таких газет як "Руль", "За Свободу" і т. п. тепер по-казуються мені, як грубо-тен-денційні і в кожному разі од-носторонні, а нерідко й явно фальшиві".

Адже ж той самий "Новий Час", "Діло", Громадський Го-лос", а за ними й українські чорносотенні газети в Канаді й Злуч. Державах — тільки ти-ми грубо-тенденційними й ці-лком фальшивими інформаціями з "Руля" й "За Свободу" — живуть. Це-ж вони з них дїста-ють всі відомості про "по-стання на Україні", про те, що там з людей вуши лопатами згортають і т. ін.

А тепер ось маєш: самі собі в піку ляють Люде без при-ципу, без ідеї, без чести й без сорому. І вони хотіли держа-ву збудувати....

ВІЙНА МІЖ ІТАЛІЙСЬКИМИ ФАШІСТАМИ І ВАТИКАНОМ.

Італійський фашизм, що прийшов до влади, став усюк потурати католицьким та його проводиреві — папі римському, останніми часами змінив свою тактику до цієї "організації" на ворожу. Відомо-сті, що надходять з Італії, го-ворять навіть про отверту війну між фашизмом та Ватиканом (релігійною папою).

Конфлікту між ними остільки загострился, як повідомляє ко-респондент "Дейлі Гералд", що Ватикан навіть видав недавню декларацію, де він проголошує "католицьким спортивним спіл-кам" не скликати міжнародно-го конгресу в Римі через те, що "на думку церковної влади, католицької молоді не слід скликати великих зборів і сія-тих прирхрх подій, що трапи-лися недавно у деяких італій-ських містах"....

"Прирхрх події", що про них тут говориться, це — зруїно-вання клубів католицьких бойскавтів в Мантуї та в Ма-чераті.

Виявляється, що в Мантуї префект (губернатор) видав наказ, де говориться, що існу-вання в цій провінції католи-цьких бойскавтів спричини-лось до тяжких ініцидентів та що члени цих католицьких ор-ганізацій відповідали за "сум-ні" акти, які привели до полі-тичних маніфестацій". Та з "от-верту провокацію". Тим-то він наказав розпустити всі ка-

толицькі спілки бойскавтів у цій провінції.

За відомостями кореспонден-та "Дейлі Гералд", ці "сумні акти" на ділі були мирною про-песією католицьких бойскав-тів вулицями Мантуї. Але та-тешні фашисти ще наперед за-стерігали скавтів, що, коли ті з'являться на вулицях, то ім доведеться каятися!..

Фашисти справді здійснили цю загрозу. Вони чекали в за-сідці коло штабу бойскавтів і напали на них. Далі вони роз-громили приміщення та клуби бойскавтів і пройшли вулиця-ми міста, з рештками меблів, а також з портретами папи рим-ського на лонанці, як "військо-ва здобич".

Допріу тоді бойскавти напали на фашистські приміщення і, щоб помститися, спалили фа-шистські прапори та портрет Муссоліні.

Ця подія привела до нових репресій з боку фашистів. Фа-шисти напали на квартири бага-тьох католиків, розгромили їх та побили жителів.

У Мачераті тоді відбувався їзд католицьких товариств. Підчас промови лектора міян-цького католицького універ-ситету, Кордовані, фашисти вдерлись до приміщення з їзду, бешкетували там і побили ба-гатьох делегатів.

У цім місті фашисти на-пали також на католицькі клуби й геть зруїнували їх.

СПІВРОБІТНИЧАННЯ З БУРЖУАЗІЄЮ.

Німецькі соціал-демократи незадоволені. Вони остеріга-ють та радять французьким со-ціалістам їм заховуватися. Майже всі соціал-демократичні гавати убажано стежили за о-станніми подіями у Франції. Прихід до влади Пуанкаре тро-хи збентежив їх, але-ж Бріан, що так дбав про зближення з Німеччиною, лишився на Кед Орсей (міністром закардонних справ). Значить, все гаразд. "Очевидно, Пуанкаре помири-вся з фактом і не буде заважа-ти дальшому розвитку добро-сусідських взаємин між Фран-цією та Німеччиною". — пи-шуть соціал-демократи.

Майже всі соціал-демократи-чські газети надзвичайно зди-вовані відмовленням францу-зьких соціалістів увійти в склад уряду: "Форвертс" навіть по-цінає докоряти. "Ви, мовляв, чинили величезну помилку. Відмовивши кабінетові Бріяна-Кайю в неомежених повнова-женнях. Коли інфляція дохо-дить до певної межі, — пише орган німецьких соціал-дем., — встановити нормальне станови-ще без повноважень не мож-ливо. Німеччина ніколи-б не виийшла на шлях стабілізації, коли-б 1923 року райхстаг не

надав надзвичайних повнова-жень урядові".

Німецькі соціал-демократи визнають, що французьким со-ціалістам було досить важко погодитися на затвердження надзвичайних повноважень у-рядові, що до складу його во-рни не входили. Головий пункт обвинувачення, що його став-лять німецькі соціал-демокра-ти своїм французьким братам — чому ви не увійшли до скла-ду дівого кабінету й не дали йому надзвичайних повнова-жень? І не тільки "Форвертс", що вже багато років пропові-дує співробітництво з буржу-азією, докоряє французьким соціалістам; робить це й "Лівий штер Фольксцайтунг". Позиції соціалістичної партії Франції газета серйозно побоюється.

"Ми ніяк не можемо зрозу-міти позиції французьких со-ціалістів, хоч ми тепер і в Ні-меччині не можемо утворити коаліційного уряду з нашою у-частю. Франція пережила в 1924 році такий період, що розсудлива політика лівих мо-гла би дати блискучі наслідки. Французькі соціалісти тоді бу-ли в такому становищі, як ні-мецькі незалежники в червні 1920 р. Тоді незалежники теж

відмовилися увійти до складу уряду. Історичні наслідки цього відомі". (Натак на капов-ський пуч.)

Всі соціал-демократи забува-ють, що гілки за їхню при-хильною співучастьо буржуазія могла прийти до влади.

"Лівий штер Фольксцайтунг" стримується від порад фран-цузьким соціалістам, але споді-ється, що ім пощастить "в су-переч тернистому шляхові їх-ньої подітки врятувати фран-цузьку робітничу класу від то-го нещастя, що спїткало Німеч-чину".

"СНЕП ШАТС".

З ТОЇ САМОЇ БОЧКИ.

Іван з Антоном все перечи-сли. Тільки затрубить на по-людше, то вони не мають часу наїстися, бо зараз у них дис-кусія про релігію.

Іван доказує, що православ-на релігія гіпша, а Антін, що католицька гіпша.

Один доказує з "Укр. Голо-су", а другий з "К. У."

Часами мало до бійки не приходять.

Дискусія все закінчувалася словами: "Ти дурень". Часом оба дискунти мішали й ро-дину до той справи та вже най-більше своїх мамів.

Свідоміші робітники сміяли-ся.

Одного разу Іван так роз-розсердився на Антоном, що вже був зловив його за боже пошнит, але робітник Петро розвів.

— Чого дрешеш один з дру-гим над тим, над чим і дру-гити не варт? — сказав Петро, розриваючи православ-ного і католика. — Я вам роз-кажу гарну історію про Скач-мена й Айриша, але ви добре слухайте.

— А, що там байка!

— "Go-get, Піт!"

— Одного разу, — почав Петро, — до готелю зайшли Скачмен і Айриш. За людию було видно дві фляшки: на о-дній був напис "Скач віски", а на другій — "Айриш віски".

— Що ти будеш тут лести за горілку, — перервав право-славний.

— Най говорити, — дома-галися други.

— Ну й що дальше?

— Скачмен сказав собі "Скач", а Айриш сказав собі дакти "айриш". Коли вони оба випили по кілька і вже добре попилися, то почали сварити-ся, а відтак і битися. Скачмен доказував, що "скач" гіпша, а Айриш доказував, що "айриш" гіпша. Бартердер лише дивив-ся на пияків та сміявся. Коли-ж Скачмен з Айришом вже таки попилися аж до крови, тоді бартердер вмішався до них, розвів їх і сказав:

— Чого ви сипається та один другому доказуєте. Це є одна й та сама горілка, з одної бо-чки, тільки до її фляшок при-чеплено інакші ярлики. Горі-лка одна й та сама.

— А бодай тебе, Петре!

— От всолив! — сміялися ро-бітники.

— Ну й що-ж ти цім дока-зав? — спитав православний.

— Доказав, що ви оба напи-лися з одної бочки, але з двох фляшкою і зараз сипаєте один другого, а ваша католицька та православна "смитанка" лише сміється в кулак.

— Браво, браво, — закрича-ли інші робітники.

— Гарний примір!

— Ше й який!

— Доказав, як на долони.

Іван аж губами тряс зі зло-сти, але для Петра він був з ле-гкий.

На цім затрубив "ангед" і всі поставали до праці.

Драпка.

ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ С. Р. С. Р. І УКРАЇНИ ІТАЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.

В другому зшитковій велико-кого римського місячника "L'Europe Orientale" више-іше статтю проф. Пальмієри про "Політичну географію Ра-дянської України". Ця стаття є частиною серії статей про полі-тичну географію Союзу Р.С.Р.